

'hak-al'

2
APRIL
1996
22e JAARGANG

103.19 A

Ruud Post
Linnaeuslaan 61
4102 LG CULEMBORG

natuur-en vogelwacht
CULEMBORG

Kontaktadres:

Natuur- en Vogelwacht Culemborg,
Postbus 381, 4100 AJ Culemborg.

Bestuurssamenstelling:

Wim Kievit, Verdijkstraat 13,
4102 CL Culemborg; tel.: 0345 514561.
Gerard van Ruiten, Verdijkstraat 9,
4102 CL Culemborg; tel.: 0345 519581.
Frans Waroux, Moerbeiboom 45,
4101 WC Culemborg; tel.: 0345 515393.
Breun Jansen, Eikeboom 31,
4101 VA Culemborg; tel.: 0345 514885.
Leo v.d. Kooij, Vliegerweg 3,
4101 JK Culemborg; tel.: 0345 515450.
Kars Veling, Akkerwinde 9,
4102 JJ Culemborg; tel.: 0345 531689.
Paul van Veen, Gandhi 197,
4102 HK Culemborg; tel.: 0345 521953.

Klubhuis:

"De Ketelvink", voormalig "Ketelhuis" op
Terweijde, Middelcoopstraat 1A Culemborg.

Bibliotheek:

Gerrie Monfils (tel.:0347 377638)
Cor Maurice (tel.:0345 520857)
Boeken / verslagen in "De Ketelvink".
Geopend: vrijdag van 19.00 uur tot 19.30 uur,
uitgezonderd de maanden juli en augustus.

Lidmaatschap:

Nieuwe leden opgeven bij de penningmeester, evenals
adreswijzigingen.

Penningmeester:

Frans Waroux, Moerbeiboom 45,
4101 WC Culemborg, tel.: 0345 515393.
Gironr.: 34.33.351 t.n.v. F.H. Waroux,
rek. Natuur- en Vogelwacht Culemborg.

Kontributie:

Betaling per toegezonden acceptgirokaart.
Jeugdlidmaatschap f 12,50 per jaar; volwassene,
gezins-, postlidmaatschap f 25,-- per jaar.

Redaktieteam en -adressen:

Breun Jansen, Eikeboom 31,
4101 VA Culemborg; tel.: 0345 514885.
Gerard van Ruiten, Verdijkstraat 9,
4102 CL Culemborg; tel.: 0345 519581.
Harry v.d. Warenburg, Grondzeilerweg 9,
4105 HJ Culemborg; tel.: 0345 514358.

Plantenwerkgroep:

Wim Rubers, Joh. Frisoplaats 6A,
4196 AC Tricht; tel.: 0345 573354.

Knotwilgenwerkgroep:

Wim Smits, Schoolhof-Oost 24,
4105 AS Culemborg; tel.: 0345 516575.
Harry v/d Warenburg, Grondzeilerweg 9,
4105 HJ Culemborg; tel.: 0345 514358.

Paddenwerkgroep:

Harry v/d Warenburg, Grondzeilerweg 9,
4105 HJ Culemborg; tel.: 0345 514358.

Zoogdierenwerkgroep:

Gerard van Ruiten, Verdijkstraat 9,
4102 CL Culemborg; tel.: 0345 519581.

Vogelwerkgroep:

Stijn Brand, Bachlaan 13,
4102 BP Culemborg; tel.: 0345 516038

Insektenwerkgroep:

Annette van Berkel, Akkerwinde 9
4102 JJ Culemborg; tel.: 0345 531689.

Werkgroep Natuurfotografie:

Henk Vennix, Pastoriestraat 39
5241 TH Rosmalen; tel.: 073 5212903.

Werkgroep Wintervoeding Vogels:

Ruud Post, Linnaeuslaan 61,
4102 LG Culemborg; tel.: 0345 530135.

Inleveren waarnemingen:

Stijn Brand, Bachlaan 13, 4102 BP Culemborg; Arjan
Brenkman, Weidsteeg 177, 4102 AC Culemborg of de
speciale bak in "De Ketelvink"

Begeleiding jongere jeugdgroep:

Gerrie Monfils-Evers, 31-de Limiet 5,
4131 NR Vianen; tel.: 0347 377638.

Nestkasten-koördinatie:

Ruud Post, Linnaeuslaan 61,
4102 LG Culemborg; tel.: 0345 530135.

Kampen, lezingen, dia-avonden en kursussen:

Leo v.d. Kooij, Vliegerweg 3,
4101 JK Culemborg; tel.: 0345 515450.

"Het Vogeljaar":

Jaarabonnement door overschrijving van f 28,20 op de girorekening van de N.V.W.C., met vermelding van: "Het Vogeljaar".

Verbandtas en -trommel:

Voor alle activiteiten is een verbandtas en -trommel aanwezig in "De Ketelvink". Aanvullingen z.s.m. na gebruik doorgeven aan de beheerder:
Ellen Geleedst, Gandhi 197,
4102 HK Culemborg; tel.: 0345 521953.

KONTAKT-ADRESSEN:

Vogelbeschermingskonsulent:

Paul van Veen, Gandhi 197,
4102 HK Culemborg; tel.: 0345 521953.

Asielhouders:

't Klaphek, 3401 RZ IJsselstein;
Dhr. R. Weiters; tel.: 030 6063335

Egelopvangcentrum Maarssenbroek:

Spechtenkamp 159, 3607 KJ Maarssenbroek;
tel.: 0346 568440.

DIVERSE NATUURORGANISATIES:

Milieu: alarmnummer luchtverontreiniging:
tel.: 026 4452220.

Veldpolitie:

Den Hartog: tel.: 0343 551558 (Werkhoven)
Vrieling: tel.: 0343 561675 (Cothen)
Meldkamer: tel.: 030 6924824 (Zeist)

Gemeentepolitie Culemborg:

Dhr. Helmond, Boerenstraat 35, Culemborg;
tel.: 0345 477777.

Vereniging Milieudefensie:

Tweede Weteringplantsoen 9, 1017 ZD A'dam.

Gelderse Milieudefensie:

Jansbuitensingel 14, 6811 AB Arnhem;
tel.: 026 3515069.

Milieuwerkgroep "Noordwest-Betuwe":

Harry v.d. Warenburg, Grondzeilerweg 9, 4105 HJ Culemborg; tel.: 0345 514358.

Werkgroep Milieu Geldermalsen

Henk ten Berge, Twee Morgen 16, 4196 JT Tricht
tel.: 0345 573974.

Milieuwerkgroep Buren:

Goof den Hartogh, Kloosterlaan 15,
4111 LG Zoelmond; tel.: 0345 502061

Staatsbosbeheer regio Betuwe:

Beheerseenheid De Linge, Veerstraat 16,
4181 AG Waardenburg; tel.: 0418 592411.

Vereniging tot Bescherming van Vogels:

Dribergseweg 16 B, Zeist, tel.: 030 6937700;
winkel: 030 6937777; ledenservice: 030 6937744;
vogel-infolijn: 030 6937773.

Stichting Het Geldersch Landschap:

Zypendaalseweg 44, 6814 CL Arnhem,
tel.: 026 4420944.

I.V.N. Vereniging voor Natuur- en Milieu-educatie:

Plantage Middenlaan 2C, 1000 HC Amsterdam,
tel.: 020 6228115.

I.V.N. Vereniging voor Natuur- en Milieu-educatie, afd. Tiel en omstreken:

Secretariaat: J.E.L. Bannink-Grimm
Cellendonklaan 35, 4012 BN Kerk-Avezaath.

Stichting Natuur en Milieu:

Donkerstraat 17, 3511 KB Utrecht,
tel.: 030 2331328.

Vereniging tot Behoud van Natuurmonumenten:

Noordereinde 60, 1243 JJ 's-Graveland;
tel.: 035 6559911.

Wereld Natuur Fonds Nederland:

Postbus 7, 3700 AA Zeist; tel.: 030 6937333.

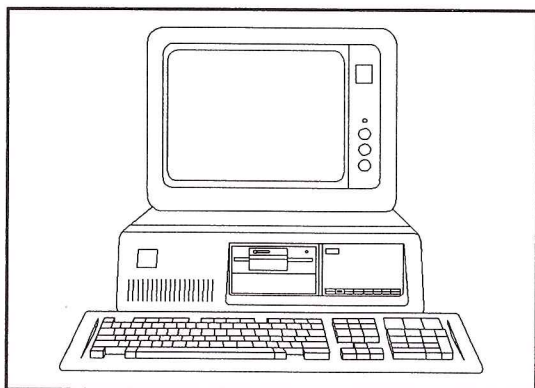
Wereld Natuur Fonds Nederland, regio West-Betuwe:

sekretariaatsadres:
G.J. van Kessel-Heuff, Binnenstr. 3,
4117 GR Erichem; (Pandawinkel), tel.: 0344 571637

Greenpeace Nederland:

Postbus 11026, 1001 GA Amsterdam.
Damrak 83-II, 1012 LN Amsterdam;
tel: 020 6236545 / 6231843.

VOORWOORD VAN DE REDAKTIE

Na een lange koude winter ligt het lentenummer voor u, waarin weer veel interessante artikelen te vinden zijn. Zoals over de pestvogels die Culemborg en omgeving aandeden.

Hoewel de bekende vogelwaarnemingenrubriek in dit nummer helaas ontbreekt, is buiten in de uiterwaarden en het veld rond Culemborg alweer volop vogelplezier te beleven aan baltsende kieviten, grutto's en nestelende mezen, merels en lijsters.

En natuurlijk de twee paartjes ooievaar op het stadhuis en nabij het kerkje aan de Rietveldseweg!!!

In dit nummer treft u o.a. het verslag van de Jaarvergadering aan, zoals gehouden op 5 februari jl. Tijdens deze vergadering werd ook het Jaarverslag over 1995 gepresenteerd, waarin werkgroepen hun ervaringen over 1995 en plannen voor 1996 gemeld hebben. In dit Jaarverslag werd geen melding gemaakt van het fantastische werk dat de bezorgers van de vele konvo's en Hak-al's voor u gedaan hebben. Bij deze alsnog allen hartelijk dank!

Voor het Hemelvaartskamp van 15 t/m 19 mei a.s. zijn reeds een groot aantal aanmeldingen binnen. Wilt u dit gezellig samenzijn in de fraaie natuur van het Noordfranse Cap Gris Nez niet missen, dan kunt u zich tot 30 april a.s. nog opgeven bij Paul van Veen, tel.: 0345 521953.

Tot slot willen wij u nog graag attenderen op het komende NME-Culemborg-weekend van 8 en 9 juni a.s., waarin "**Bomen**" centraal zullen staan. Ook dit weekend bent u weer van harte welkom op de Kinderboerderij aan de Weithusen.

Wij wensen u veel leesplezier toe en zien ook uw kopy voor het juni-nummer uiterlijk 22 mei a.s. tegemoet.

Index:

pag. 4	- Verslag Algemene Jaarvergadering 5 februari jl.
pag. 6	- Een vogel gevonden, wat nu
- Ouders van kinderen die op de jeugdclub van de N.V.W.C. zijn
pag. 7	- Vogels redden zich in koud Rivierenland
- Ooievaars in Culemborg
pag. 8	- Jeugdrubriek
pag. 10	- Van de leesplank, gelezen door Ruud Post
pag. 11	- Pap, mag ik cjomputeren
pag. 12	- Boomfeestdag
pag. 13	- Pestvogels in Culemborg
pag. 14	- Voëls van Suider Afrika
pag. 15	- Programma Plantenwerkgroep seizoen 1996
pag. 16	- Verslag excursie "speuren naar zoogdieren" op zaterdag 23 maart 1996
pag. 17	- Excursie- en activiteitenprogramma

VERSLAG Algemene Jaarvergadering maandag 5 februari 1996

Aanwezig: Joop Bezuyen, Jouke Altenburg, Goof den Hartog, Wim Kievit, Adrie Kievit, Henkjan Kievit, dhr. Gerritsen, Leo van der Kooij, Frieda IJdenberg, Michael van der Linden, Gerben Mensink, Cor Maurice, Gerrie Monfils, Jur Marringa, Ruud Post, Anne Martine Reesink, Wim Rubers, Gerard van Ruiten, Gerrit Saltzherr, Joop Schuurman, Wim Schuurman, Frans Waroux, Harry van de Warenburg, dhr. Trapman, Tom Witberg, Paul van Veen, Henk Vennix en Kars Veling (totaal 28 personen)

Afwezig met kennisgeving: Breun Jansen, Kees IJdenberg, Annette van Berkel

- Agenda:**
- 1) Welkomstwoord door Wim Kievit, voorzitter
 - 2) Verslag Algemene Jaarvergadering over 1994 d.d. 13 februari 1995 door Gerard van Ruiten, secretaris
 - 3) Verslag Kascommissie, bestaande uit de heren Speyers en Van de Warenburg
 - 4) Financieel Jaarverslag 1995 door Frans Waroux, penningmeester
 - 5) Presentatie Jaarverslag 1995 door Gerard van Ruiten, redactie Hak-al
 - 6) Bestuursverkiezing
 - 7) Rondvraag
 - 8) Sluiting door Wim Kievit, voorzitter

ad. 1)

Wim Kievit opent om 19.30 uur de vergadering en heet de aanwezige leden hartelijk welkom.

In vergelijking met de opkomst tijdens de Jaarvergadering op 13 februari 1995, is hij verheugd vast te stellen dat het aantal procentueel 20% hoger is, t.w. 28 leden tegen 23 leden vorig jaar. Hij hoopt dat het aantal leden in 1996 met hetzelfde percentage zal toenemen om de vele activiteiten uit te kunnen voeren en tot een succesvol einde te kunnen brengen.

ad. 2)

Het verslag van de Algemene Jaarvergadering over 1994 wordt per pagina doorgenomen. Met betrekking tot pag. 2, punt ad. 5, merkt Jouke Altenburg op om aan de bezorgers van de Hak-al's en de konvo's aandacht te besteden, terwijl Joop Bezuyen voorstelt de huidige bezorgers op een lijst weer te geven. Dit zal in de Hak-al van april 1996 gedaan worden (aktie: GvR).

Verslag wordt, onder dankzegging aan secretaris, vastgesteld.

ad. 3)

Namens de Kascommissie, bestaande uit de heren Speyer en Van de Warenburg, doet Harry van de Warenburg verslag. De heer Speyers is helaas vanavond niet aanwezig. De boeken van de penningmeester zijn door beide heren grondig onderzocht.

De kascommissie complimenteert de penningmeester en vraagt de vergadering de penningmeester te decharen, hetgeen onder luid applaus plaats vindt.

Wim Kievit dankt zowel de kascommissie als Frans Waroux voor de professionele wijze van acteren. Vervolgens wordt de nieuwe kascommissie samengesteld, bestaande uit de heren Harry van de Warenburg en Kees IJdenberg. De heer Speyers wordt bedankt voor zijn bijdrage gedurende de afgelopen twee jaar.

Wim Kievit dankt zowel de kascommissie als Frans Waroux voor de professionele wijze van acteren. Vervolgens wordt de nieuwe kascommissie samengesteld, bestaande uit de heren Harry van de Warenburg en Kees IJdenberg. De heer Speyers wordt bedankt voor zijn bijdrage gedurende de afgelopen twee jaar.

ad. 4)

Penningmeester Frans Waroux licht, op de hem bekende wijze, de financiële stukken toe. Met name de activiteitskosten en de uitgaven voor Hak-al's en konvo's zijn forse kostenposten. De heer Trapman heeft vragen aangaande apparaatskosten en huisvestingskosten, waarop Frans een deskundige toelichting geeft. Op de opmerking van de heer Trapman of de subsidieregeling van de Gemeente Culemborg in gevaar zou kunnen komen, antwoordt Kars Veling dat als er concrete projecten aangedragen worden dit gevaar niet groot zal zijn, hoewel er sinds een aantal jaren wel sprake is van een subsidiebevriezing.

Door teruglopende ontvangsten van o.a. ledencontributies enerzijds en stijgende kosten anderzijds, wordt door het Bestuur serieus gedacht aan een contributieverhoging voor volwassenen en gezinnen van f 25,00 naar f 30,00 en voor een jeugdlidmaatschap van f 12,50 naar f 15,00. Na enige discussie over de eventuele invoering hiervan en alternatieven hiervoor, stelt Wim Kievit dit voorstel nader uit te werken en eventueel per 1 januari 1997 in te laten gaan of middels een nader uit te werken actie de gewenste financiële middelen te verkrijgen.

Frans bedankt Breun voor de grafische weergave van de financiële documenten, terwijl Wim Kievit Frans bedankt voor de voortreffelijke wijze van toelichting op het Financieel Jaarverslag.

ad. 5)

Alvorens Gerard van Ruiten het Jaarverslag 1995 toelicht, stelt Wim Kievit vast dat onze vereniging terecht trots mag zijn met dit representatieve Jaarverslag, zeker in vergelijking met jaarverslagen van andere natuurbeschermingsorganisaties. Vervolgens licht Gerard het Jaarverslag kort toe en dankt alle inzenders voor hun tekst- en fotobijdragen. Hij hoopt dat dit Jaarverslag mede zal bijdragen tot een groei van het (actieve) ledenbestand.

ad. 6)

Bestuursleden Kars Veling en Frans Waroux waren per 31-12-1995 aftredend en herkiesbaar. De vergadering gaat akkoord met een nieuwe zittingsperiode van drie (3) jaar.

Per 31-12-1995 aftredend en niet herkiesbaar was Henkjan Kievit vanwege zijn nieuwe job als Hoofd afd. Onderhoud bij de Gemeente Culemborg. Als kandidaat heeft Paul van Veen zich aangemeld bij de secretaris. De vergadering gaat unaniem akkoord met zijn functie als nieuw bestuurslid. De bestuursstelling ziet er thans als volgt uit:

- * voorzitter Wim Kievit
- aftredend per 31-12-1996
- * vice-voorzitter Kars Veling
- aftredend per 31-12-1998
- * penningmeester Frans Waroux
- aftredend per 31-12-1998
- * secretaris Gerard van Ruiten
- aftredend per 31-12-1997
- * leden Leo van der Kooij
- aftredend per 31-12-1997
Breun Jansen
- aftredend per 31-12-1996
Paul van Veen
- aftredend per 31-12-1998

De voorzitter wenst Paul van harte welkom in het Bestuur en wenst de twee herkozen bestuursleden wederom een succesvolle nieuwe zittingsperiode toe, hetgeen door de aanwezige leden met applaus bekrachtigd wordt.

ad. 7)Anne Martine Reesink:

Naast de twee bekende acties, t.w. sponsoring knotboom en nestkast, wellicht idee om basisscholen een sloot te laten sponsoren. Basisscholen zouden deze gesponsorde sloot dan als educatief middel voor de leerlingen kunnen aanwenden met begeleiding vanuit de N.V.W.C. (Dit idee nader uitwerken/bespreken in Alg. Maand. Verg. op maandag 19 februari a.s.).

Kars Veling:

Hij vraagt de vergadering of hij initiatief mag nemen

voor een presentatie n.v.w.c. in de digitale stad. Vergadering gaat hiermee akkoord.

Joop Bezuyen:

Hij vraagt het Bestuur wat de stand van zaken is met betrekking tot eventuele andere lokatie van ons clubgebouwen. Wim antwoordt hierop dat Gemeente Culemborg via wethouder Jean Eigeman de N.V.W.C. in januari 1995 gepolst heeft over een eventuele andere lokatie. Het Bestuur heeft naar aanleiding hiervan een aantal pro's en contra's op een rijtje gezet en heeft Gemeente Culemborg schriftelijk laten weten bereid te zijn tot een nader gesprek. Het initiatief ligt thans bij de Gemeente Culemborg voor een vervolgesprek met het Bestuur van de N.V.W.C.

Ruud Post:

Hij stelt zich kandidaat voor de opvolging van Henkjan Kievit in de M.A.R.

Gerard zal dit schriftelijk aan Gemeente Culemborg melden.

ad. 8)

Om 20.45 uur sluit Wim Kievit het huishoudelijk gedeelte van deze avond af onder dankzegging aan de aanwezige leden.

Na een korte pauze neemt Henkjan Kievit, Hoofd afd. Onderhoud van de Gemeente Culemborg, het woord om de aanwezige leden aan de hand van dia's toelichting te geven op het beheer van het natuurontwikkelingsproject "De Zump".

Vervolgens geven de "groene" bestuursleden van het Polderdistrict Tieler- en Culemborger Waarden, de heren Goof den Hartog en Harry van de Warenburg, een uiteenzetting over o.a. het water- en dijkbeheer door het genoemde Polderdistrict en over de plannen voor de versterking van het dijkvak Lekdijk tussen Culemborg-Beusichem. Beide heren zullen de leden van onze vereniging op de hoogte houden van de ontwikkelingen middels een rubriek in ons verenigingsblad, de Hak-al.

Na deze boeiende voordrachten, bedankt Wim Kievit even na 22.30 uur de sprekers voor hun uiteenzettingen en wenst de voorzitter de aanwezigen wel thuis en vooral een actief en succesvol nieuw verenigingsjaar.

Gerard van Ruiten,
secretaris.

Een vogel gevonden, wat nu.

Het is duidelijk weer voorjaar. Volop is het gezang te horen van natuurlijk de lijsters, merels, vinken, heggemusjes, tjiftjaf. Ook het zwartkopje is weer van de partij. Voorjaar, dat betekend ook nieuw leven. In de tuin is er een drukte van jewelste. De tortelduif zit op de eieren. Net als de spreeuw, die even als vorig jaar een plekje heeft gevonden in de dakgoot in de beschutting van de klimop. De merel maakt een omtrekkende beweging voordat ze haar nest opzoekt in de hoge conifeer naast de schuur. Nog even of het jonge spul laat zich zien.

Bij de watervogels is het al zover. De eerste jongen meerkoetjes en wilde eenden zijn alweer gezien. Moeder eend met een reeks jongen achter haar aan. Het aanzien van dat jonge spul doet menigeen goed.

Niet altijd lijkt het van een leien dakje te gaan. Ieder jaar weer vinden mensen jonge beesten. In de steek gelaten door hun moeder, is het oordeel. Toch is dit vaak minder waar dan wordt verondersteld. Een moeder laat niet zo gauw een kind in de steek. Dat is bij de dieren net zo. Als bij een wandeling een jong beest wordt aangetroffen is het verstandig door te lopen! Door je ergens verdekt op te stellen kun je in de gaten houden of er nu wel echt sprake is van een verlaten beestje. Na een tijdje meldt een van de ouders zich vaak weer bij het jonge dier. Dan blijkt moeder of vader gewoon op de uitkijk te hebben gestaan. En alarm te hebben geslagen toen er een wandelaar in aantocht was.

Maar als na enige tijd blijkt dat het jonge dier toch verlaten is. Wat dan?

In samenwerking met de gemeente Culemborg, sektor Ruimte; afdeling Onderhoud heeft de Natuur- en Vogelwacht Culemborg opvang geregeld voor vogels in nood. De in nood verkerende vogels worden naar een centraal verzamelpunt gebracht. Als locatie is hiervoor de Plantage aangewezen.

Omdat de beheerder van de Plantage ook andere dieren verzorgd binnen onze groene gemeente, is het noodzakelijk de gevonden dieren vooraf aan te melden.

Tijdens kantooruren kan er worden aangemeld op de Triosingel 34 tussen 9.00 uur 's-morgens en 17.00 's-middags. Telefoon 0345-477860. Hier wordt de opvang gecoördineerd. Vanuit de Triosingel wordt contact gezocht met de beheerder van de Plantage. De bedoeling is dat de vinder zelf, de vogel naar de Plantage brengt.

Na 17.00 uur en in het weekend kan er om praktische reden op de Triosingel geen coördinatie plaatsvinden. In dat geval wordt de coördinatie verzorgd door de leden van de Werkgroep Wintervoeding Vogels (Gerrie Monfils, Ruud Post, Frans Waroux en Harry v.d. Warenburg). Voor telefoonnummers zie voorin dit blad.

Laten we zeer terughoudend zijn als het gaat om het meenemen van jonge beesten. In het algemeen zijn wij het zelf die tijdens ons bezoek, ondanks onze goede zorgen, de beesten hebben verstoort.

Ruud Post

Ouders van kinderen die op de jeugdclub van de N.V.W.C. zijn.

Opgelet: er gaat wat veranderen, leest u a.u.b. ook de jeugdpagina's even door. Heeft U hierover vragen of problemen neem even contact met mij op.

Gerrie Monfils.

Vogels redden zich in koud Rivierenland.

Mensen die vanaf de Veerweg in colonne over het ijs te voet de Lek oversteken. Een beeld wat oud Culemborgers zich kunnen herinneren uit de winter van 1963. Toch mag de winter van 1996 niet vergeleken worden met die van 15 jaar geleden. Deze winter bracht nauwelijks sneeuw en ijzel. Naturelementen die ernstige bedreigingen vormen voor de dieren en met name de vogels. Want sneeuw en ijzel kunnen dan wel prachtige winterse plaatjes te zien geven, maar zij bedekken ook de aarde en sluiten die af. Het maakt dat de vogels niet meer bij hun voedselbron kunnen komen.

Het is in onze regio allemaal reusachtig meegevallen. De vogels die onze uiterwaarden bezocht hebben zijn weggetrokken nadat de Lek en later de afgraving, zijn dichtgevroren. Door niet direct bij te voeren zijn de vogels niet te lang blijven hangen. Een van de weinige vogels die in de uiterwaarden zijn gebleven waren de waterhoentjes. In kleine groepjes werden zij nog wel gezien. Van de slachtoffers onder deze vogels heeft de buizerd dankbaar gebruik gemaakt.

Veel watervogels waren nog wel te vinden in de buurt van windwakken. In deze wakken werden in aanwezigheid van grote groepen smienten en wilde eenden met regelmatig grote zaagbekken en nonnetjes gezien. Watervogels trekken ook onder deze weersomstandigheden vaak de steden in om daar nog wat van hun gading te bemachtigen. Zo trokken naast tafeleenden en kuifeenden ook grote zaagbekken en brilduikers de stad in.

Natuurlijk zijn er slachtoffers gevallen. Natuurlijke selectie. Dat lijkt erger dan het is. Belangrijk is dat er geen concentraties vogels zijn aangetroffen die geleden hebben door gebrek aan voedsel. En dat is de doelgroep waar de Werkgroep Wintervoeding Vogels gedurende de winter zo attent op is geweest.

Tientallen bedrijven en vrijwilligers hebben zich aangemeld om hulp te bieden daar waar dat nodig was. Wij zijn deze bedrijven en mensen zeer dankbaar voor hun toegezegde medewerking. Zij bieden ons de zekerheid die nodig is voor het uitvoeren van het draaiboek wintervoeding.

Dat onze gemeente, de natuur een warm hard toe draagt mag als bekend worden beschouwd. Natuurlijk Culemborg, zou u zeggen! Tijdens de winter zijn er besprekingen geweest met sector Ruimte; afd. Onderhoud van de gemeente. Met als uitkomst, opvang voor vogels en meewerkende ondersteuning bij wintervoeding. Met deze hulp zijn wij erg ingenomen.

Winter 1996; heel veel ijsvorming en geen Elfstedentocht. Een dichtgevroren Lek en geen wintervoeding. Een winter waar de Werkgroep Wintervoeding Vogels met veel genoegen naar terug kan kijken. Er is veel bereikt. Met als voortreffelijk resultaat, een draaiboek wintervoeding. Een warme gedachte bij koude lotgevallen.

Ruud Post

Ooievaars in Culemborg

Culemborg is in trek bij de ooievaar, het nest bij de kerk op de Rietveldseweg is naast het mannetje wat de hele winter in weer en wind aanwezig was nu ook weer bewoond door het vrouwtje. Een vurig liefdesspel heeft begin maart plaatsgevonden en de tijd zal leren wat er uit voortkomt.

Op het Gemeentehuis doet een ander paar, waarvan een ongeringde ooievaar, pogingen een nest te maken. Hopelijk lukt ook dat.

Krijgt Culemborg misschien ook nog eens de prijs van de stad met de meeste ooievaars.

Meldingen van eventuele ringnummers of nog meer ooievaars, de eet/ of drinkplaatsen is altijd welkom bij mij.

Gerrie Monfils, tel. en fax: 0347 377638

Hallo jeugdleden....

JEUGDRUBRIEK

Het is weer lente, aan het weer niet altijd te merken, maar des te meer aan de vogels. De wintergasten als ganzen en wilde zwanen zijn op een enkeling na weg uit de uiterwaarden en polders. De vogels die in ons land broeden komen een voor een terug uit hun overwinteringsgebied.

Heb je de tjiftjaf al gehoord en gezien? Op een van de jeugdavonden hebben we hem opgezocht op de poster en in de gids en op een andere jeugdavond hebben we geleerd dat hij zijn eigen naam roept.

Vanaf begin april kan ook de fitis weer arriveren, het vogeltje dat er zoveel op lijkt. En heb je de ooievaars al gezien, een paar woont op de Rietveldseweg vlakbij die nieuw gebouwde kerk en een ander paar is bezig met een nest op het Gemeentehuis. Als het lukt en ze willen blijven hebben we twee paar ooievaars in Culemborg.

Bij alle vogels geldt: kijk van een afstandje, met een verrekijker kun je alles ook goed zien en verstoort je niets.

Heel fijn voor mijn verzameling gegevens over ooievaars zou zijn als jullie precies opschrijven wanneer en waar je de ooievaars ziet en ook wat hij doet, bijvoorbeeld op 18 april 1996 zag ik een ooievaar met een ring aan zijn linkerpoot met een insect in zijn bek. Hij liep vlakbij de haven in de uiterwaarden.

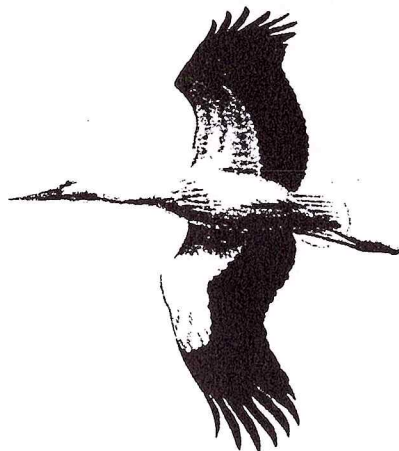
Heel fijn is ook het aantal nieuwe leden wat op de jeugdgroep gekomen is, enkelen hebben zich al als vast lid aangemeld anderen komen nog eens kijken.

Met ingang van september 1996 gaat er iets veranderen bij de jeugdgroep. Ieder jeugdlid dat op de vrijdagavondclub is of komt, gaat vanaf september 1996 een soort clubgeld betalen. Ieder kind betaalt f 15,00 en het clubjaar loopt van 1 september tot 1 september. Dit moet ook als het hele gezin lid van de Natuur- en Vogelwacht is. De club staat los van het lid zijn van de Vogelwacht.

Een heel jaar lang mag je komen voor totaal f 15,00, dat is bijna voor niets als je bedenkt wat je er zoal voor krijgt. Pas geleden een map, een cassettebandje met vogelgeluiden, een vogelgidsje, gratis materiaal voor een memoryspel, een kerstbakje, kerstkaarten maken, koekvergulden, ja wat al niet meer.

En je leert ook nog wat over de natuur en drinkt gezellig thee met suiker en een koekje.

Wil je dit stukje ook even aan je ouders laten lezen, want als jij het niet van je zakgeld kunt betalen zullen zij dat moeten doen. Willen of kunnen ze dat niet of snappen ze het hele verhaal hierboven niet moeten ze maar even bellen.

De ekster en de bosuil.

Steeds weer hoor ik mensen mopperen op de eksters in de tuinen en parken. Zo van die jaag ik weg die wil ik niet in mijn tuin. En als ik dan vraag waarom dat allemaal gezegd wordt, dan krijg ik te horen ze en ze bedoelen dan de eksters vreten alle jonge vogels op.

Wie de ekster goed bekijkt zal zien hoe mooi hij is, als de zon schijnt zie je het het best, groen, paars en blauwe kleuren met stukken wit erbij die mooi afsteken. Een lange staart en een flinke snavel. Vaak stappen ze rond in grasvelden of weilanden op zoek naar insecten.

Al tijdens de winter zie je de ekster met takken slepen voor de bouw van het nest, het zit vrij hoog in een boom en het lijkt net of er een dakje boven gebouwd zit. Dat dak is gemaakt van doornige takken en is bedoeld om vijanden buiten het nest te houden. Want vijanden heeft de ekster genoeg.

In het buitengebied moeten ze oppassen voor de jagers en de havik en 's nachts voor de bosuilen die op ze jaagt tot ver in de stad. Verder is er een aantal krakers die het op hun nest voorzien heeft. Dat zijn vooral de torenvalken, ransuilen en eekhoorns. Dan zijn er nog de kraaien die of achter het nest aanzitten of de eieren inpikken of de jonge vogels roven.

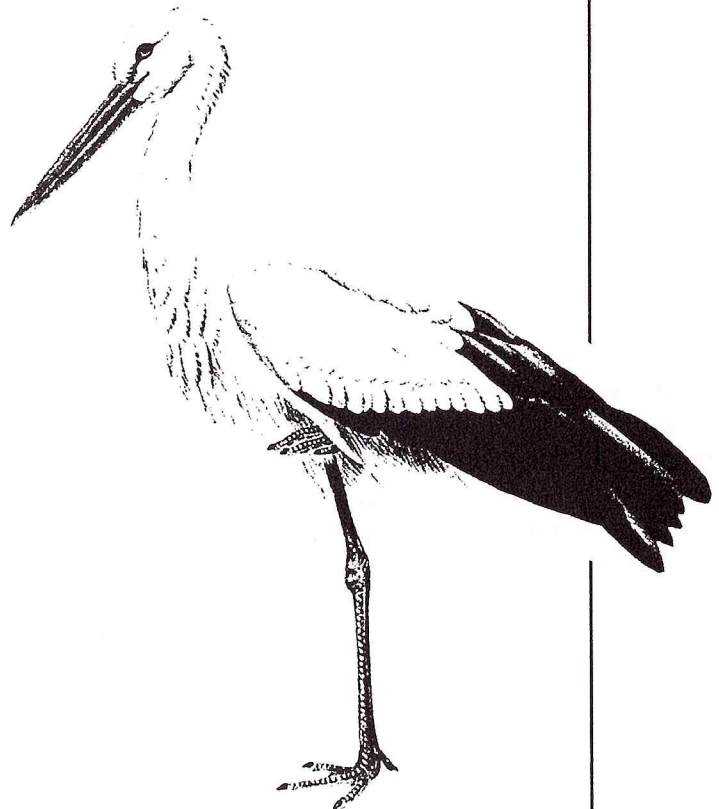
Eksters horen bij de zangvogels en zitten wat voedsel betreft ook in die geest. 's Zomers eten ze vooral insecten, spinnen en rupsen. In de winter eten ze zaden en wat er ook maar voorhanden is, zoals vruchten, brood, etensresten, aas van dode vogels die verongelukken door het verkeer en hoogspanninglijnen, regenwormen, dus een echte alleseter maar toch het liefst zaden en insecten.

Zolang ze maar eten wat hierboven staat is het goed, maar in het voorjaar eten ze ook wel een jonge merel, die zitten vaak om hun ouders te roepen zomaar ergens op de grond. Ja en dat is ook wel verleidelijk als zo'n jong zomaar voor het grijpen is. Toch eet een ekster hooguit een tien tot twintig vogels per jaar. En moeten we daarom dan boos op de ekster zijn.

Dan is het eerlijker om boos te worden op de bosuil, die eet er wel duizend. Het verschil tussen de ekster en de bosuil is dat de bosuil het 's nachts doet als we het niet zien en de ekster overdag.

Wil je nog wat weten, vragen of zo maar wat kwijt, bel of schrijf gerust,

Gerrie Monfils, 31-de Limiet 5, 4131 NR Vianen,
tel/fax 0347377638.

In deze rubriek aandacht voor interessante artikelen en of uitgaven van diversen natuur verenigingen en instanties. Deze keer aandacht voor faunabeleid. Hoe moeilijk dit is blijkt uit het artikeltje uit de Argus over Natuurmonumenten. En is de vos nu zo'n schadelijke rover. De besproken tijdschriften zijn terug te vinden op de leesplank in "de Ketelvink".

Weg met de meeuwen

Nu, er wordt veel geschreven over de relatie mens en dier. Deze relatie wordt in negatieve zin beschreven in de Argus die voor ons ligt. De mens als jager, visser of stroper wordt aan de kaak gesteld. Verschillen in belangen, versluierende predatorcontrole wordt het in deze uitgave genoemd. Niet iedereen denkt nu eenmaal hetzelfde en gelukkig zijn er natuurbeschermingsorganisaties zoals Natuurmonumenten. Des te meer valt dan het artikel *Naar een beter faunabeleid?* op. Achter de Hondsbosse Zeewering ligt het natuurreservaat de Putten. Met subsidie van de provincie is het broedgebied aangepast aan de wensen van watervogels. Van oudsher broeden hier kluten. Nu blijkt dat kluten nooit lang op dezelfde plek broeden. Dus ook de Puttense kluten komen regelmatig buiten dit broedgebied tot broeden en wel in het reservaat van buurman Staatsbosbeheer. Dat zit Natuurmonumenten niet lekker. Maar ook storm-, zilver- en kleine mantelmeeuwen gedragen zich niet naar verwachting. Verjaagt uit de duinen, door de vos, vestigden de meeuwen zich in de net opnieuw ingerichte Putten. En dat mocht niet van Natuurmonumenten. Kluten en visdiefjes diè moesten zich daar vestigen, niet die meeuwen. Dus wat bedacht Natuurmonumenten; zet de Putten onder water, kan er geen meeuw meer broeden! Nu beheert Natuurmonumenten ook het Zwanenwater. O, daar mogen de meeuwen dus broeden. Nou, ook niet echt, want de beheerder laat daar regelmatig meeuwen neieren rapen. Meeuwen trekken vossen aan. Kluten en sternes, dat zijn de soorten waar het publiek geld voor geeft. Zonodig kunstmatig gefokt, want in het jaarverslag moet staan dat het goed met ze gaat. Blijkt dat sternes een uitgesproken voorkeur hebben voor het broeden in de naaste omgeving van meeuwen! Donders, wat is dat beheren toch een lastige zaak! Misschien is niets doen dan toch een betere optie. In het verleden is al eerder bewezen dat bestrijdingsacties in welke vorm dan ook niet alleen overbodig zijn maar

vaak averechts kunnen werken.

Uit: Argus, jaargang 20, nummer 4, december 1995

Uitgeteld

Het achttiende PTT (Punt-Transect-Tellingen) telseizoen is inmiddels twee maanden geleden voor het laatst geteld. In deze SOVON-Nieuws een voorlopig resultaat van het vorige telseizoen. Volgend jaar worden de definitieve getallen verwacht. In het seizoen 1994/95 zijn er maar liefst 2,9 miljoen vogels geteld verdeeld over 197 (onder)soorten. Uitgedrukt in een top drie; is de spreeuw nummer drie, smient nummer twee en de Kievit nummer uno. Worden de soorten op een rijtje gezet tegen het aantal routes blijkt de zwarte kraai "overal" te worden tegen gekomen. Merel, koolmees volgen en nummer vier de buizerd. Voor de laatste soort is dat ongebruikelijk. Een volledig overzicht is te lezen in het artikel *PTT-resultaten seizoen 1994/95*.

Uit: Van nature, jaargang 5, nummer 11, november 1995

Wat eten we vandaag

Geregeld haalt de vos de pers. Meestal afgeschilderd als een van de moordlustigste moordenaars, als je de berichten moet geloven. Dat hij thuis hoort in het ecosysteem wordt door weinigen opgemerkt. Zeker door de jagers niet. Voor deze groep is Reinaard de Vos een gewillig excuus om erop los te knallen. Maar is zo'n vos nu wel zo schadelijk als men ons doet geloven. In het Fochteloërveen is de vos verantwoordelijk voor de achteruitgang van de weidevogels, roven ze alle kleine huisdieren weg en hebben ze het veen volledig leeggegeten. In het artikel *Vossen in het Fochteloërveen, Wat eten ze*. een onderzoek naar wat

de vos op zijn menu heeft staan. De voedselkeus werd onderzocht met behulp van keutels en vondsten voor de ingang van bewoonde burchten. De vos blijkt een voedselgeneralist te zijn. Ze eten wat voorhanden is. Het hele jaar eet de vos voornamelijk zoogdieren en vogels. In de groep van de zoogdieren wordt het konijn of haas het meest gepakt, 64,6%. Deze vrolijke huppelaars maken het leeuwedeel uit van het rantsoen. Veldmuis is goede tweede, 34,8%. Vogels, eet Rein-aard ook. Overwegend wilde eenden. En dan met name in het voorjaar en vroege zomer. In deze periode blijkt hij ook eieren te eten (meestal van eenden). Volgens de auteurs zou dit een aanwijzing kunnen zijn dat vooral de wijfjes worden gegrepen. Weidevogels die in dit onderzoek zijn aangetroffen: 2x kievit en telkens 2x wulp en 1x scholekster, kievit en wulp als prooi-est voor de burcht. Intensieve landbouw rond het

Fochteloërveen heeft geleid tot een lage weidevogel-stand en een gering broedsucces (Mulder et al, 1995). Daar kan je als vos niet je verantwoordelijkheid voornemen. Vruchten vormen een belangrijke voedselbron in nazomer en herfst; het gaat vooral om bessen van kraaiheide, zoete kers en lijsterbes. De onderhavige studie is een momentopname van het voedsel van vossen. Maar nu (ook) weer geen aanwijsbaar verband tussen de veroordelingen over de vos en zijn prooi-groep.

Uit: Zoogdier, jaargang 6, nummer 4, december 1995.

In 't kort

In de VNMW krant een uitgave van de Vereniging Natuur en Milieu Wijk bij Duurstede een verslag over de uileninventarisatie 1995. Gelijktijdig met deze uitgave komt het verslag Steenuileninventarisatie langs de Lekdijk 1995 uit in onze Hak-al (februari 1996) Brand et al. Leuk is dat beide inventarisaties elkaars gebieden dekken.

Pap,.... mag ik cjomputeren.

Soms kruipt het bloed Als ouder herken je dit wel. Op een winterdag vroeg onze dochter of ze mocht "cjomputeren". Dat mocht natuurlijk wel, want als ouder sta je de ontwikkelingen van je kind niet in de weg. Dus ook niet die van cjomputeren.

Peinzend naar het scherm, zuchtte onze dochter van zeven nog eens. Het valt behoorlijk tegen om een lopend verhaal te bedenken. Gek toch, je hebt toch al ruim een jaar lezen en schrijven gehad. Weer een zucht en uiteindelijk een verhaal. Na even geshift fheu 7 te hebben gedaan rolde het onderstaande verhaal uit de printer.

de vogels moeten in de winter
wel eeten de trekvogels
die gaan naar warme laden
vervoorbilt een gans of zwaan
dat kan allemaal
ze gaan allemaal maar
vogels gaan niet naar een
warm land vervoorbilt het koolmeesje
of tortolduif en een pimpolmeesje
die winter beesjes

die moet je ook te
eeten geefn de faamielie
post doet het al misschien
ook de vogelbescherming
somms ook ik hoop het maar!

Anouk Post.

Die gun je toch een Fanta, of niet soms.

Boomfeestdag

20 maart werd in Nederland de 40ste nationale boomfeestdag gehouden. Tegenwoordig heet het boomfeestdag, in mijn jeugd heette het nog boomplantdag. Volgens mij was het in 1959 toen ik zelf mijn boom samen met enkele andere klasgenoten mocht planten in de laan langs wat nu hertenkamp is. De boom staat er nog en als ik in de Plantage kom ga ik er altijd even langs.

Omdat het niet mogelijk is zoveel bomen te laten planten als er kinderen zijn in de hoogste klassen van de 15 basisscholen in Culemborg is er gekozen voor een andere opzet. Nu wordt er meer aandacht aan de boom en zijn veelzijdigheid besteed door spel, dia's en tastbaar materiaal. Daarnaast plant elke deelnemende school een boom.

Dit jaar was de boerderij van de Familie Kool aan de Goilberdingerdijk gekozen voor het planten van bomen. De meeste schoolkinderen kwamen per fiets en kregen via dia's wat uitleg over het werk van de Gemeentelijke afdeling groenbeheer.

Na een tien minuten ging er een gong en verplaatsten de kinderen zich naar de volgende kraam waar ze uitleg kregen en werkten met boomtakken, in een volgende kraam werd grond met diverse soorten bemesting bekeken.

In de koeienstal kon aan een spel meegedaan worden, de werkzaamheden van StaatsBosBeheer aangehoord worden, en een blik geworpen worden op de koeien die binnen stonden.

Een glas verse melk en een stukje heel jonge kaas kon geproefd worden in de melkafdeling, waarna er naast uitleg over het werk van de sector groen op de erfafscheiding een boom geplant mocht worden.

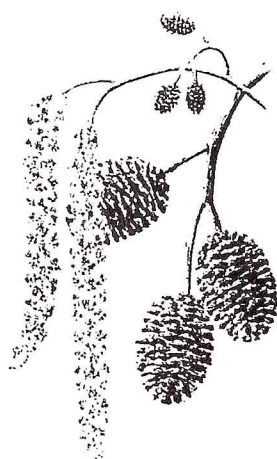
Na dit harde werken was het even bijkomen bij een interactieve tentoonstelling van het WNF onderwijs genietend van een beker chocomel.

Net als andere jaren werd er ook dit jaar weer een beroep op N.V.W.C.-leden gedaan, en niet tevergeefs, waardoor we door ieders inbreng en het stralende weer een heel gezellige dag hadden.

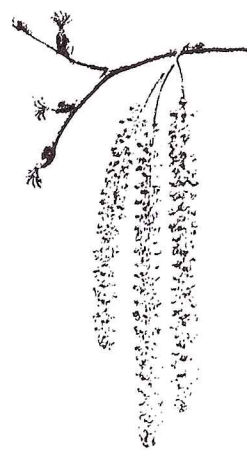
Gerrie Monfils.

Haagbeuk

Hartbladige Els

Boomhazelaar

Pestvogels in Culemborg

Inleiding

De strenge, lange winter van dit jaar mag dan wel geen Elfstedentocht hebben opgeleverd, hij leverde wel iets op waar wij vogelaars het ondanks de kou warm van krijgen. Pestvogels. Sinds vele jaren zijn deze prachtige vogels ook weer eens in Culemborg gesignaleerd. Alvorens hier verder op in te gaan zal ik de Pestvogel eerst nader voorstellen.

Even voorstellen

Ik zal hier geen poging doen om Pestvogels te beschrijven. Dat is ook niet echt nodig. Ze lijken namelijk nergens op. Ze zijn exotisch mooi en verwarring met andere vogels is uitgesloten.

Pestvogels broeden vanaf het noordoosten van Scandinavië oostwaarts tot in Oost-Siberië. Meestal trekken ze in de wintermaanden nauwelijks uit hun broedgebieden weg. Soms echter kunnen Pestvogels over een groot deel van Europa uitzwermen, en dus ook in Nederland terecht komen. Gevolg is dus dat de soort in sommige jaren in flinke aantallen gezien kan worden, terwijl hij in andere jaren volledig afwezig is. We noemen de Pestvogel dan ook een zogenaamde invasievogel. Het aantal Pestvogels dat tijdens invasies in Nederland wordt waargenomen varieert sterk.

Reden invasies

Een duidelijk patroon in invasies is niet aan te geven. Uit een analyse van de twintig grotere invasies na 1900 in Nederland blijkt dat het aantal jaren tussen twee opeenvolgende invasies varieert van 1 tot 17. Waarom trekken de pestvogels nu af en toe zo massaal weg? Waarschijnlijk speelt de mate waarin bessen als wilde lijsterbes of gelderse roos (hun hoofdvoedsel) in de broedgebieden aanwezig zijn een rol in de timing en omvang van een invasie. De grote invasie van 1965/1966 werd voorafgegaan door twee jaren met een zeer goede bessenoogst (1963/1964), gevolgd door een jaar waarin bessen vrijwel ontbraken (1965). Waarschijnlijk moest de in twee jaar opgebouwde grote populatie toen massaal uitwijken. De honger maakt de vogels dus zwerflustig.

Pestvogels in Nederland

Pestvogels komen in Nederland dus niet zo frequent voor. Dit viel in de Middeleeuwen al op. Men dacht toen dat de Pestvogels voorboden waren van noodlot, zich uitende in rampen, oorlogen en ziekten (de pest!). Ze werden dan ook met veel enthousiasme om zeep geholpen. Gelukkig veranderde dat. Thijsse omschreef ze aan het begin van deze eeuw als "vreemdsoortige vogels, met hoge kuiven en een alleraardigste versiering van lakrode staafjes aan de uiteinden van de vleugelpennen...". Dat was dus al een hele verbetering.

De Atlas van Nederlandse vogels geeft aan dat het voorkomen van de Pestvogels in Nederland moeilijk te voorspellen is. De Avifauna van Midden Nederland vermeldt de Pestvogel als "doortrekker en wintergast in wisselend aantal; de meeste jaren in zeer klein aantal, doch in invasiejaren in klein tot vrij groot aantal. In sommige jaren ontbrekend". Kortom, er is geen peil op te trekken. In deze eeuw zijn uit slechts vijf winters meer dan 2000 exemplaren bekend, met als topper de winter van 1965/1966, toen ruim 11.000 exemplaren in Nederland verbleven.

Over de herkomst van de in Nederland waargenomen vogels bestaat geen zekerheid. Er zijn namelijk geen ringmeldingen van. Wel staat het vast dat de vogels in opeenvolgende winters naar totaal verschillende gebieden kunnen trekken, die soms wel meer dan 5000 kilometer uit elkaar kunnen liggen.

1996

De winter van 1995/1996 was weer eens een echte invasiewinter. In een groot deel van Europa werden Pestvogels gezien. Zo zaten er bijvoorbeeld zo'n 6000 in Engeland. Zuidelijk zijn ze tot in Noord-Frankrijk gezien. Ook in Nederland zijn ze op zeer veel plaatsen gezien. De eerste werden op 4 november 1995 gesignaleerd. Drie exemplaren bij Lopik. De grootste groep is gemeld vanuit Houten. Hier zaten op 10 februari 1996 130 exemplaren.

Pestvogels in Culemborg en omgeving

Zoals al gezegd werd ook Culemborg dit jaar door Pestvogels bezocht. De volgende waarnemingen zijn gedaan:

5-2	6 exemplaren aan de Weidsteeg
8/9-2	4 exemplaren aan de Triosingel
9-2	3 exemplaren aan de Sibeliussstraat
25-2	22 exemplaren in Voorkoop/Terweijde

Ook in het verleden zijn er Pestvogels in Culemborg (e.o.) gesignaleerd. De oudste, bij de N.V.W.C. bekende waarneming is die van eind november 1965; "tientallen te Beusichem en enkele exemplaren bij De Welborn". Verder zijn de volgende waarnemingen gedaan:

- 28-11-1965: "bij de Prinses Beatrixsluis" (aantal onbekend)
 30-10-1966: 1 ex. "te Culemborg"
 02-11-1975: 2 ex. Beethovenlaan
 08-02-1986: 7 ex. Prinses Beatrixsluizen (tezamen met 3 Appelvinken en twee goudvinken!)
 01-02-1987: 6 ex. hoek Schaepmanlaan - Limburg van Stirumstraat

Gelukkig hebben de Pestvogels Culemborg niet overgeslagen dit jaar. Ze hebben de winter ook hier een beetje opgefleurd. Want ja, het blijft toch jammer van die Elfstedentocht.

Lijst van gebruikte literatuur:

- Vogelwerkgroep Culemborg, 1969. Avifauna van Culemborg en Omstreken. Culemborg.
- SOVON, 1987. Atlas van Nederlandse vogels. Arnhem.
- Alleyn, W.F. (e.a.), 1971. Avifauna van Midden-Nederland. Assen.
- Thijsse, dr. Jac.P., 1938, Het vogeljaar, Laren.
- Jonkers, D.A., 1983. Pestvogels, zigeuners uit het hoge noorden. Vogels no.13, 18-19.

Gerben Mensink

Voëls van Suider Afrika

Culemborg heeft al van ouds her een band met Zuid Afrika, was het eerst via Jan van Riebeeck nu met andere Culemborgers die zich op welke manier dan ook inzetten voor land en bevolking.

Naast de kleurrijke bevolking kent Zuid Afrika een groot aantal ook zeer kleurrijke vogels.

Pak ik in Nederland mijn Lars Jonsson of de Petersons vogelgids voor Zuid Afrika gebruik ik graag het vogelboek van Kenneth Newman, een in Engeland geboren vogelschilder, kenner en schrijver en woont al sinds 1948 in Zuid Afrika.

Het boek is van origine in het engels geschreven, maar vertaald in het zuid afrikaans en beschrijft het gebied ten zuiden van de Kunenerivier, Okavangorivier en Zambesirivier.

Naast het opzoeken van een vogel lees ik graag de tekst die in het boek staat, zoals: Terme wat gebruik word om die status van voëls aan te dui. Een Swerver is 'n soort wat nie normaalweg in Suider-Afrika gesien word nie. Een Standvoël is 'n soort wat in Suider-Afrika nes maak.

Vanwege mijn ooievaarstic ben ik verslaafd aan de beschrijving ervan:

Witooievaar (White Stork) *Ciconia ciconia*.

'n Algemene somerbesoeker (de zomer in Z-A loopt van september tot maart GM.) en standvoël. 'n Onmiskenbare, groot, swart en wit ooievaar met 'n rooi snawel en rooi bene. Kom enkel of in groepies voor.

In die somer trek groot swerms in grasveld, op landerye of in bosveld saam om kos te soek en dan meng hulle dikwels met kleinswartooievaars. Op warm dae stygsweef swerms dikwels hoog die lug in. Daag skielik in 'n distrik op, vertoef 'n paar dae en verdwyn dan weer. Hierdie gedrag hou verband met die voorkome van landbouplae. Die aantal trekvoëls wat in die somer opdaag wissel van jaar tot jaar.

Waar zo mooi over vogels gesproken word is dit toch so heen willen. Wie er direct heen gaat en dit boek ergens in Zuid-Afrika tegenkomt in het Zuid-Afrikaans met de titel Neman se Voëls van Suider Afrika mag het voor mij meebrengen, kosten worden vergoed met uitzondering van de vliegreis. Het mijne is al zovaak uitgeleend daar is het mooie vanaf.

Gerrie Monfils.

Programma Plantenwerkgroep seizoen 1996

Na een lange en diepe winterslaap heeft ook de plantenwerkgroep gelijk met de sneeuwkllokjes de koppen opgestoken. Ook dit jaar zullen we vooral onze aandacht tot de naaste omgeving van Culemborg bepalen. We gaan de rivierdijken bekijken, want in het kader van de op handen zijnde dijkverbetering moet worden vastgesteld waar zich de best ontwikkelde dijkhellingen bevinden.

Tevens gaan we enkele bermen bekijken. De dienst "Ruimte" van de gemeente wil ook met het bermbeheer de ontwikkeling van wilde planten (en daardoor ook van vlinders en andere insecten) bevorderen. Ook het kwadrant in de Regulieren zal weer geïnventariseerd worden. Excursies zijn gepland voor het naseizoen.

We gaan de Waaloevers bij de Kil van Hurwenen bekijken en hopen veel bijzondere planten aan te treffen. Voorts gaan de paddestoelen onze aandacht opeisen. Dit jaar zullen we twee paddestoelenexcursies houden, nl. in het Zoelense Bos; als voorbeeld van een zgn. kleibos en in de Kaapse Bossen om te kijken hoe de paddestoelen er dit jaar bij zullen staan.

Inmiddels hebben we van dit laatste gebied reeds een aardig overzicht van de verscheidenheid aan paddestoelen. Een determinatie-avond is ook gepland. Van alle tochten zullen t.z.t. convocaties verschijnen, maar we willen graag nu reeds op deze plaats het volledige programma onthullen.

maandag 13 mei 1996 - 19.00 uur
planteninventarisatie Goilberdingerdijk

maandag 3 juni 1996 - 19.00 uur
planteninventarisatie Goilberdingerdijk

maandag 10 juni 1996 - 19.00 uur
planteninventarisatie van de kasteeltuin

maandag 1 juli 1996 - 19.00 uur
planteninventarisatie spooreplacement
("achterzijde" station Culemborg)

maandag 8 juli 1996 - 19.00 uur
planteninventarisatie bermen Rietveldseweg en
Acquoysche Meer

maandag 15 juli 1996 - 19.00 uur
reservedatum

zaterdag 7 september 1996 - 09.00 uur
halve dagexcursie
rivieroeverexcursie van de Waal bij Hurwenen-
Zaltbommel

zaterdag 5 oktober 1996 - 09.00 uur
halve dagexcursie
paddestoelenexcursie naar de Kaapse Bossen
of het landgoed Soelen

zaterdag 19 oktober 1996 - 09.00 uur
halve dagexcursie
paddestoelenexcursie naar de Kaapse Bossen
of het landgoed Soelen

opm.: In verband met de ontwikkeling van de paddestoelen zullen we zo laat mogelijk beslissen naar welk gebied we het eerst zullen gaan. Welk gebied we vervolgens bezoeken hangt natuurlijk van die keuze af.

N.B.: De geplande excursie in het jaarprogramma, dat vorig jaar in september is verschenen, op zaterdag 22 juni naar Voorne's Duin kan wegens afwezigheid van de excursieleider en het niet kunnen vinden van een vervanger helaas geen doorgang vinden.

De plantenwerkgroep: Jaaike Bosma
Wim Kievit
Wim Rubers
Wim v.d. Sluis
Toine v.d. Laar
Leo v.d. Kooij
Berry Lucas

Wilde Marjolein

Verslag excursie "speuren naar zoogdieren" op zaterdag 23 maart 1996

Rond de klok van 07.00 uur stonden we - Eric Schuurman, jeugdlid Sjoerd met vader, Leo van der Kooij, Johan en Thijs de Kruijf en ondergetekende - in een druilerige motregen gereed om zoogdieren te gaan speuren in de welbekende Regulieren.

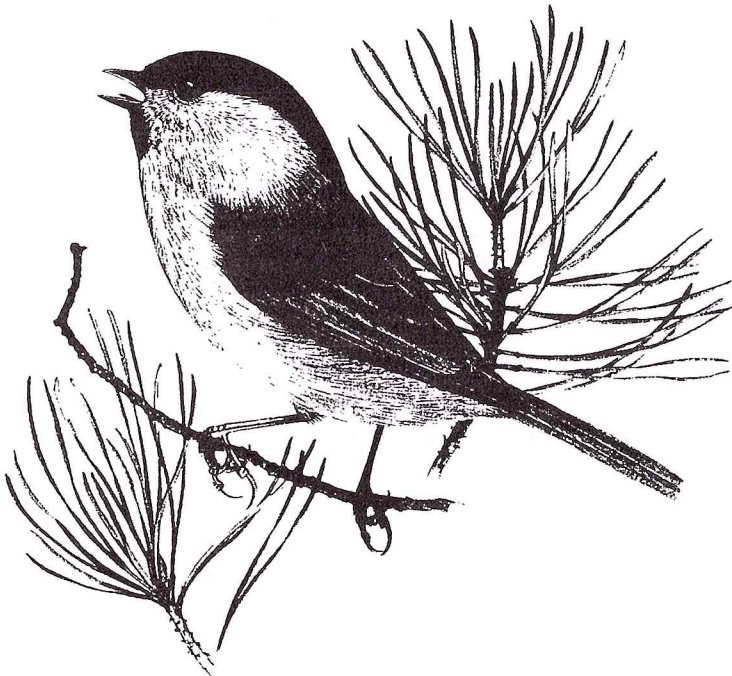
Op de hoek Rijksstraatweg/Zeedijk sloot jeugdlid René Janssen zich bij de groep fietsers aan en om 07.15 uur betraden we een enigszins heiige Platte Weg. Tijdens onze wandeling over de Platte Weg en in het middengebied van de Regulieren werden o.a. de volgende waarnemingen gedaan:

zoogdieren:

* reegeit	- 3 exx. gebied tussen Platte Weg en Spoorbaan en prenten in gehele gebied
* vos	- een drietal uitwerpselen in middengebied
* haas	- 6 exx. "rammelend" op weiland
* egel	- uitwerpsel in middengebied
* mol	- diverse molshopen
* muis (spec.)	- enkele hopen
* bunzing	- uitwerpsel op loopplank in middengebied
* muskusrat	- 1 ex. in slootje middengebied

vogels:

* tjiftjaf	- diverse exx.
* rietgors	- 2 ♂
* heggemus	- diverse exx.
* winterkoning	- ca. 4 exx.
* pimpelmees	- ca. 2 exx.
* koolmees	- ca. 4 exx.
* matkop	- 1 ex.
* veldleeuwerik	- ca. 10 exx. in vlucht
* graspieper	- 1 ex. in vlucht
* kramsvogel	- ca. 15 exx. in populier
* vlaamse gaai	- 2 exx.
* grote bonte sp.	- 2 exx.
* buizerd	- 1 ex.
* sperwer	- 1 ♂ jagend langs Zeedijk en 1 ♀ in vlucht
* blauwe reiger	- 1 ex.
* grauwe gans	- 2 exx. in vlucht
* aalscholver	- 4 exx. in vlucht
* ekster	- ca. 3 exx.
* grote lijster	- 2 exx. onderweg

Om 08.45 uur stapten we weer op onze fietsen richting Culemborg, waar het gewone leven langzaam maar zeker op gang kwam en wij een heerlijke start van deze bewolkte lentedag hadden gehad.

Gerard van Ruiten

Matkop

Zomer

Winter

BUNZING

EXCURSIE- EN ACTIVITEITENPROGRAMMA

**** INDIEN NIET VERMELD, DAN VERTREKKEN ALLE EXCURSIES VANAF "DE KETELVINK" ****

datum	tijd	aard van de activiteit
vrijdag 12 april 1996	19.30-21.00 uur	Oudere jeugdavond
zaterdag 13 april 1996	08.00 uur 09.00 uur	Halve dagexcursie polder Arkemheen Activiteiten Nestkastenwerkgroep
maandag 15 april 1996	20.00 uur	Algemene Maandelijks Vergadering
vrijdag 19 april 1996	19.00-20.00 uur	Jongere jeugdavond
zaterdag 20 april 1996	06.30 uur 08.00 uur	Zoogdiereninventarisatie door Zoogdierenwerkgroep Excursie naar de Zump; thema: Zangvogels + hommels, o.l.v. Leo van der Kooij en Annette van Berkel
vrijdag 26 april 1996	20.00 uur	Dia-avond "Libellen in de vijver"
vrijdag 3 mei 1996	19.00-20.00 uur	Jongere jeugdavond
zaterdag 4 mei 1996	09.00 uur	Activiteiten Nestkastenwerkgroep
maandag 6 mei 1996	20.00 uur	Bijeenkomst werkgroep Natuurfotografie
vrijdag 10 mei 1996	19.30-21.00 uur	Oudere jeugdgroep
maandag 13 mei 1996	19.00 uur	Planteninventarisatie Goilberdingerdijk
vrijdag 17 mei 1996	19.00-20.00 uur	Jongere jeugdavond
zaterdag 18 mei 1996	06.00 uur	Zoogdiereninventarisatie door Zoogdierenwerkgroep
maandag 20 mei 1996	20.00 uur	Algemene Maandelijks Vergadering
woensdag 22 mei 1996		UITERSTE INLEVERDATUM KOPY HAK-AL JUNI 1996
zaterdag 25 mei 1996	10.00 uur	Excursie: Vlinders in Regulieren, o.l.v. Kars Veling
zaterdag 1 juni 1996	07.00 uur 09.00 uur	Huttenexcursie Flevoland Activiteiten Nestkastenwerkgroep
maandag 3 juni 1996	19.00 uur	Planteninventarisatie Goilberdingerdijk
vrijdag 7 juni 1996	19.00-20.00 uur	Jongere jeugdavond
maandag 10 juni 1996	19.00 uur	Plantenexcursie van de kasteeltuin
vrijdag 14 juni 1996	19.30-21.00 uur	Oudere jeugdavond
maandag 17 juni 1996	20.00 uur	Algemene Maandelijks Vergadering
vrijdag 21 juni 1996	19.00-20.00 uur	Jongere jeugdavond

